

יידישע

פעסטער צייטונג

דער ערשטער טאג פון יאר 5542... 11 גרוש... 5 גרוש... 2 גרוש...

אויף די זע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג... 11 גרוש... 5 גרוש... 2 גרוש...

Nr. 144. דרייצענטער יאהרונג. פסטי מאנטאג בן כסלו התרמ"ב. Post, den 19. Dezember 1881.

רומעניען ביטטעט אום פערציהונט.

אילענעט האט זיך היער ביא איבער גע- ריכטס-פערזאנלעכע פאלגענדער קאמישע פאלע צוענטראנען אין היענער, וועלכער פאן זיינע הערן איינע דעביטאט אלס בעשולדיג, וואודעי זאנעט פאר געריכט צו זיינעם הערן. וויא קאנען זיא מ'ך, דער איהנען שאן זא לאנגע איהער טרייא דענעט אונד פאן איהנען אין מאראל אונד פראט- מינקייט זא פילע בעלערהט וואודעי איינע דעב- שטאלעס אין איהנע הינד בעשולדיגען זיינע אידן נאך זא פילען מאראל-פערדיגטען, דיא איד פאן איהנען אנהארטע דענעך איינעם היעבשטאט לעס פעהן זייערע זאן זייער האן דיא מאכט איה- דער מאראלישע בעלעדיאקטיבן זיי מ'ן הערן אידן דער איהנען זא פילע טעע לעהרען צו פער- האקען האט קאן זא זיכער ניכט בעשפארען אבען! - זיינע פראכט דעס שפיטעבייטען היענער הידעט זא זיינע פראכטען הערן דאס דיענער פאן דער קלאנע אבשטאנד אונד זיינע היעבישען היענער זייערע צוויקונגס.

געראקען האבען קאנטע, זיינע מאיעסעטע, דען קאזער פאן עסטערייך, צו בעלדיגען: מייע פאזער: זיינע זא איבערזייט דאס קאזער פראגן אונד זעלבס דאס ניכט נליבט! ניין! עס לאן געמאלס פאר דער אביבס דער רומענישען הענע- הונט, דיא עפפלינדליכקייט דער עסטעריישישען הענערהונט פיר וועלכע זייר איינע זאלכע גראטע פערעהונט הענען, צו פערלעטען! נליבטען זא דאס אונדער קאנען וועלכער געפירטע ווארהאט- טע פערעהונט אונד איינע פרייהשאפט פיר זיינע מאיעסעטע דען קאזער פראגן אונד הענט ערלויבען היידען, איהנע איינע בעלדיגען נענען דאס האבשטערע קאזער-הונט איינע פערדיגטען? ניין! ניט אונד ניטער!

עראנען הינדען זאנעט דעס רומענישען מיניסטער-פערזענעטע ניכט און דיא איהנע זיינע שפיטעבייטען זיינעם זייער זינע האט זיינעם הערן דיא שאנסען קאפפלימענטע נעמאט, האט און פיר זא ניט אונד פראטע געשילדערט, דאס אידן זיינע הינדע ניכט איהנעם אלס ניט אונד פראטע זיין מיניסטער- דאביא אבער דאס ער דענט- זעלבען דיא פאן איהם געשפאלענע אונד דענאך ניכט געוויקענען: רומעניען מאכט ניין איינעם מאראלען, אלס דעס גראטען ביטטען-בעטיש- ער, דיא שאנסען האט פילעמענט זייל אונד אבער דאביא אונד דענט אידן דיא אינטערע דאביא אונד ניכט איינע, רומעניען מינט דער פראטע מיניסטע נענען אללעס ענטפערען אונד אידן אללעס געביטען, אונד זאן איהן אידן זייר אידן אונד דענט בעטדעפס דער אינטערע דאביא פערבייטען! - זיינע אונד אונדען היענען אידן שאן דיען ביטטעט דעס רומענישען מיניסטער- פערזענעטען פיר זיינען האלטען איללע אונד זייער פאר אללעס דעס ניט דיא - ערלויבט-אינע ערלענען, זיא אונד אבער מיט דער דאביא- פיר רומעניען זייל זיין דאך ניכט דאס אונד זער העכט געלען לאסען!

בערדישע קאנען זייר ניכט נליבטען, דאס זיך אונדען הענערהונט מיט דיענער אבשטעט-זייע- דע צו פירזענע-ענען! דיא רומענישע פראגערע און וועלכער איינענאנד אונדען מאראלישע בעלי- הונט זייערע אונד פאס רומענישע קאנען אין נע- נעמאט אללע דעשטרישען געשפארען וואודעי. - אונד ניין קאנטע מיניסטער-פערזענעטע ביאציי- אונד אונד ביטטעט ניכט אונדען מאראלישע זאג- דען זיר אונדען געמאכטע אום פערציהונט אינעם ער זאנעט, דאס ער זיינע מאיעסעטע אונד זייערע קאנען נאך ניכט בעלדיגען, דאס נענעט ניכט! דערזענעט מונד, דער אונדען פראגערע בעלי- בעלדיגע האט, מיט דיענע איד אום פערציי- הונט ביטטען! דער ענלישע מיניסטער-פערזענעטע נלארסאונד האט עס ענען זא מאכען מיניסטער, אים ער ביים אונדען זיינע שטעלען אלס ענלי- שער מיניסטער-פערזענעטע אונדען מאראלישע אלס הייבער דער טריקיא בעשפאפעט, דיא פאט ער זעלבס ער אונדען מאראלישע אלס פער- ציהונט ער האט אין זיינע אבשטעט-דייען, דען ער אן אונדען געמאכטע ריכטען פראגן אונד פראגן זיינען איהרע אונד זיין איינעם איינע- קאנטע אונד דאודער אונדען הערדישע אונד אונד זערע מאראלישע פאללע נענעמאטען געלייטעטע.

דיא רומענישע פראגערע האט זא דעס הייזעס האבשטען מיט קוינער זיכע געדאכט אונד זיר אונדען מאראלישע אונדקלאט, אבער דיא

פארזענעטע רעדע פאן ביאציאנא דעמט ניר דאס זיין האבשטען אלס בעשיטער דעס כריס- טענטיאלישע אבער איינע פערזענען, דאס פאן און רומעניען מיט אונדעט דיא עסטערייכ-אונג- הייטע מאראלישע בעלדיגען, וואודען שיינעט ער פאן אונדען מאראלישע?

אלס נאך בעלדיגען דעס הייטע-פראגערע זיינען קריינעס דיא פראג דעס פארזער פראגערע ביא איינעם אפפעטליכען אונדערהאלטען איינע בע- לידיגענען נענען הייטענאנד איינע פראכטען, דא פארזענעטע פריסט ביטטען דען דאמאליען נע- וואנדען הייטענאנד אידן, איינע וואודערען פאן דאביא פאן דאמאליען זענען זיינען: אבער פראג פאן דאמאליען ליינעט עס, דיא אביבס, הייטענאנד צו בעלדיגען געדאכט צו האבען, - ביטטען וואר דאמט ניכט צו פירזענען אונד וואל- טע דיא דאס אפפעטליכע דעמאליען, דאך דער הייטע נעואנדעט בעשייטענעט דען פריסטען, אונדען ער אן דענעלען שרייען: זיינען איינע פראג ליינעט עס, זא ניכט דעס שאן איללען פיר איינע אבשטעטע - פערלויבט זייל ניין בלייבן ציאנא אינעם ער זיך איהרע אבלייגען זיינער כאונן אביבס פערלעטען, דאס העכט דען וויבער פיר זיך אין אונדען נעמען!

דיא זייען אין ווסלאנד.

זייר האבען בעזייט ווענערהאלטענע קאס- מיטטאנען געווענען, דיא אין ווסלאנד איינע- זעטע וואודעי אום איינע פארזענא איבער דיא לאונג דער היינע-פראג דער דענערהונט זא אונד בעלדיגען, עס זייר זייער נע ווענעט פונקט דיענעס קאססיסיאנס-פארזענאנס אין דיא אפ- פערלויבט געווענען פירזען זיינען אידן דיא זיינען בעקאנטען פונקטען פאן איד- נען געווענען זיינען גענענענעקייט, נעמען דען לענע דיענע נאנע אביבס אידן אונד פאר, אונד זייר מיניסטען געשטען, דאס דער אנהאלט א פראג אונד שטענדיק אללעס איבער-פאטע, זיא וועלכע ביזער אין ווסלאנד אין בעזייט אידן ווענען פערזענלעכע אונד ווענען געווענען נע- שאה, זייר וואללען היער ניר דיא הייטע-פונקטע הערפארעכען!

- (1) דיא ביזערענע נעמענליכע פערזענעטע כראפט הערען עס דען ווען געשפאטעט וואר, סינאנען אונד בעט-הינדע צו ערבייטען, מיט בעזייטען הערען אללע סינאנען אונד אפפעטע- ליכען בעט-הינדע זייר אונד זייערע צו שליע- טען, דען ווען זייער עס בלאם געשפאטעט איהרען נאטעס-דענסטאן איהרען פרייאט-וואה- נינען, ניכט אבער אין צו דיענעס צוועקע ערדיג- טענען אפפעטליכען געביידען, אבזעהאלטען.
- (2) דיא זייען דרייען זיך קיינע איינע פער- וואלונגס-בעמאטען (ביאם) פארזענעטע איהרע פיר איהרע בעט-געמיינדען וועללען, ענענאזיינע דרייען דיא זייען פיר דיענע בעט-געמיינדען איינע- נע דאביינער אונדעללען זאנעט האט זיך אבער איינע איינע פארזענעטע איהרע אין דיא איינע אונד געלענענדישען דער זייען ניכט צו ענענען נא- מיניסטער ניכט אין בעזייט איהר איהרע איינענאנד- ליכען שיינע געווענען.
- (3) דיא פערזענעטע לויט וועלכער דיא זייען איהרע קונדען איינע איינענאנד ליכען יידישע ער- זעיהנע אונדערהייען ליכענע, אונד איינענאנד, עס

מען נאלערט לאַזטע. דעם אלטערן ברודער גלאנג
עס זיך פֿאַן דער דריטער נאלערטער צו רעטען
ווערנען דער יונגער ברודער און דער פֿער-
טער נאלערטער אין אַספע דער פֿלאַסמען געוואָרן-
דען. געוויס אין ערשטערנדער שלאַן פֿאַר דען
גרויסער האַנגעלערטען פֿאַטער!
וואָ עס זיך ערשט יעצט הערשטעללט.
בעראַטט די צאהל דער נאָך פֿעהלעדיגן מען-
שען. פֿאַן דענען מאַן פֿירכטעט, דאָס זיאַ ביים
טהעאָטער-בייאַדע איבערקאָממען, ניכט מער
אלס 586 פֿאַרעטערן וואַרדען נאָך אַיף דער
פֿיערטער נאלערטער דעם טעהאָטערס פֿערצטער-
ליבען געפֿינדען. דיא צאהל דער נון ביז יעצטער-
קאָנטען ליבען בערשאַט 144. אונד דאָ דיא צאהל זאָ
דער נאָך פֿעהלעדיגן מענטשן 586 בערשאַט. זאָ
בערשאַט נאָך דיא נאָמע אַנצאהל דער בייס טעה-
אטער. בראַדע פֿעראַנגליקטען מענטשען אַיף 780.
דיא אונטערשטיצונג-געלדער פֿיר דיא אַרמען
הינטערברעבענען דער פֿעראַנגליקטען פֿלעיסען
הינטליך צו. ביז געסטערן זינד 600,000 גולדען איינ-
געפֿלאַסען.

פֿערשידענע ניוואַהייטען.

* (א ו ז ע ר ק א נ י ג) איז געסטערן
פֿיר אַהר אַנפֿאַלל און ווען איינגעפֿאַלען. פֿאַן
אום 10 איהר פֿאַרמיטאָגס עמפֿאַנגן דען עס-
טערייכישען מיניסטער-פֿערווענטען אונד דאָן
דיא ערשטערנאָמע אַלבעכט, קארל ליהווי אונד
וילהעלם. וועלכע דעם קאָנען אַרבע פֿעראַנגליקען
וואַהרגעמונגען ביים בראַדע-אונגליקע מיטטהיילען.
* (ג ר א פ ק א ל נ א ק י) דער מיניסטער
דעם איינערטען גראַף קאלנאָן איז נאָך דריי-
טעניגע אַיפֿענטליכע און איבערער הייפֿטשאַט
געטען נאָך ווען צוריקגעקומען. דער גינד זי-
נער ערשטערנאָמע זיאַ פֿיר געמאָרען און גע-
היימט. עס פֿערשטעהט זיך אַללערדינגס פֿאַן
ועלכטע דאָס גראַף קאלנאָן, דער עבען פֿאַן פֿע-
טערבורג אונד בערלין היינטקערהט אַיז, פֿאַר-
אַלעס זינער טאָטישע דעם קאָנען אַינע אַינ-
טראַן אַיבער דאָס ערנעכטס זינער ערשטער-
טעט. גלייכטייט וואַללט גראַף קאלנאָן און
דאַפֿלך זיין איינע ווייטע און דער איינאָרטיגע
הייפֿטשאַט דען איינאָרטיגען שאַטט-געמונגען
אַבישטאַטען. גראַף קאלנאָן האָט אַיך דער
ביא אונדערן שאַטט-געמונגען דען ניכטיג-
טען אַינדרוק געמאַכט. ער האָט זיך אַיך מיט אַינ-
זערעם געטענענדיגען טאָט אַיבער מיט אַינ-
זערע אַיזערטיגע פֿאַליטק בעשפֿאַרבען. גראַף
קאלנאָן ווערטעט זיך אַיך און דען גראַפֿען אונד-

ראשי אים דעסטען אונטערשטיצונג צו פֿעראַל-
נען. גראַף קאלנאָן וואַר זאָ אַפֿען אונד אַיפֿיכ-
טיג. דעם פֿאַרשען אַנדראָיש זאָנען: מיר זינד
וואַל אַללע אַיזערע אַיזערטיגע בעציעהונגען
בעקאַננט, אַבער מיט דען איינגערען אַננעלענעדי-
טען בין אַיך נאָך ניכט זאָ גוט פֿערשריטט. נאָך דיע-
זער ריכטיגהייט וואַללט אַיך דאָהער אים בעלעה-
רונג אונד אונטערשטיצונג ביים טעטן. גראַף אונד-
ראשי האָט דיעזע אונטערשטיצונג אַיפֿס בערייט-
וויליגטע צוגענומען. אַיך דער פֿאַן טאָט פֿער-
זיכערטע איהן. דאָס ער אַיך אונטערן פֿאַן פֿאַרנע
היינען דאָס פֿאַלשטע פֿערשרייען געוואָרען קאָנ-
ביא זינער אַברייזע האָט גראַף קאלנאָן אַיך גע-
זאָט: אַיך קעהרע נאָך ווען צוריק מיט דעם
אַננעקעמען געפֿינדען אַיך דער אונטערשטען הייפֿט-
שאַטט פֿירנדיגע צו בערטיגען. גראַף קאלנאָן וואַל
ניכט זאָ זעהר רוסעפֿריינדליך זיין. וויא מאַן אַנ-
פֿאַנגט גלייכטע, ביא זינעס אַיפֿענטליכע און
פֿעטערסבורג האָט ער גור דער רוסישען רעגירונג
צו פֿערשטענען געגעבען. און ווען גור רוסלאַנד
אונזערע מאַנאָרעיען ר א ו א ע זאָ לאַסט. זאָ ווירר
אונזערע מאַנאָרעיען נאָנט געוויס ניכטס טהון.
וואָ פֿיר רוסלאַנד אונטערנעמען יערע. שאַן ביים
אַנטישטע זינער שטעללע אלס מיניסטער דעם
איינערטען האַטע קאלנאָן איינע נוס מיט רוס-
טענען צו קאָנען: ער פֿירטע אַבער קיינען זאָ
אַררעטן שלאַן גענען דיעזע קליינע אונד וויכטיגע
אייז. שטאָט ער פֿאַרזיכטערדיגען דענען דאַסען
לעס פֿערשרייען וואַללט. דענען געטווערער ער-
לייכטע זיך רוסעניען אַלליין דיעזע קעהר בעשיפֿט-
גינג. דאָ קאָנען עס אַיך שפּעטערדיג צו יעדער
אייז געטווערען ווערדען אַרבע עס האָט אַינזער
איינע גיאָס-מאַכט הינטער דעם רוסען - אונד
דעסאַלכט מיט מאַן עבען פֿאַרזיכטען זיין!
* (א י א ס ע ר ר י י ב י ש ען ריי י ב -
ה א פ ט ה ע) האָט עס אַיך דען לעטצטען טאָנען
שפּירטיגע וועגנען געגעבען. וואַיב דיא רעניע-
רונג נאַבאָיאַנדער צווייא ניעדערלאַנגען ערליכט.
דער ערשטע געניגטשאַנד וואַי. דער אַנטראַן דעם
דעפּאַרטעמענט-לייבאַכער. דאָס דיא זינער ניכט מער
פֿערפֿאַלשטע ווערדען פֿאַללע אַבער זאָהרע דינ-
הויך דיא שילע צו בערטיגען דיא רעגירונג אינ-
טערשטיצטע דיעזע אַנטראַן זינען העראַכטיג-
דערונג דער שיר-עיס. אַלליין דיא פֿערפֿאַלשטע-
טרייע ליבעראַלע פֿאַרטיא אַבלייך זיא אים עס-
טערייכישען רייכטשאַטע נאָך אַיפֿטער און מינאַ-
רטיעט אַיז. בערעכענעטע דיעזען אַנטראַן אַיך
דאָס געטווערענעסען ווייל ער ג נ ג ז אָ דיא פֿאַר-
דערונג דער בילדונג אונד דעם פֿאַרשריטטען אַיז.
אַיך פֿעלע טענליכער יענער פֿאַרטייען דיא

זאָנסט דורך דיק אונד דינן מיט דער רעגירונג געהען.
פֿערוואַרען דיעזען אַנטראַן. דיא רעגירונג האָט
אַלזא אַיך דיעזעס פֿונקטע אַינע ניעדערלאַנגע ער-
לייכטען. - ביא דער צווייטע ניעדערלאַנגע האָט-
דעלעט עס זיך אים דער ערריכטונג אַינער. לונדער-
באַנק. דיא פֿאַן דער רעגירונג אונטערשטיצטע
אונד מיט בעזאָנדערען רעכטען אַינשטעלעטע
ווערדען וואַללט. אַיך דיעזע פֿאַן פֿעלע דורך.
דיא מאַיאָרטיע ניכט צוגעבען וואַללטע. דאָס
איינעם געלד-אַינשטעלע פֿאַר אַללען אַיבירען
בעזאָנדערע רעכטע אַינזענען ווי ר ד ע ז!
פֿערוואַרען הייבט אַיז. דאָס דאָס מיניסטער-
אום טאַפֿע דיעזע ניעדערלאַנגען שטילשווייגענד
אַינשטעלעט אַהנע זיך פֿעלע דאָס אַיז צו מאַכען.
אַיך איינעם אַנדערן שטאָט ווירדען זאָלכע צווייא
ניעדערלאַנגען געגעבען. דאָס מיניסטעריאָל ציב גע-
טייטע צו פֿעראַנאָמען. אַיך עסטערייכ-אונטראַן
זינד דיא רעגירונגען בעשייענער: זיא ערדווערען
מאַכען הויכע בלייבען דערפֿאַר אַיך אַיזערן שטעל-
לען אַיבירענען זאָללעט דיא אַינע באַנק גע-
נען דיא אַיבירען געלד-אַינשטעלעטע דעסאַלכט
פֿאַרציען ערהאַלטען ווייל דיא מיניסטען פֿירדערען
געלד-אַינשטעלעטע אַיזען אַיך דער שפּיטע האַבען.
דיא לענדער-באַנק האָטען אַללע פֿעלע פֿינדליכע
שפּיטע געגען דיא זינען. אים דיעזעס גינדע
מיסטען אַיך גור דיעסאַל דיא ניעדערלאַנגע דער
עסטערייכישען רעגירונג געוויסער-מאַסען אלכ
וואַללעדיגעט רעגירונגען.
* (ט א פ ט ע ר א ו נ ד ק א ה ר ט ע מ.
פ ע ל) דער בראַדע דעם רונג-טהעאָטערס אַי
זינען באָט פֿעראַנאָמען דאַזען. דאָס מאַן אַיך אל-
לען אַיבירענען אַיזערן שטעלעטען מיט דער פֿערנע
סערונג דער טעהאָטער-געבוידע זיך בעפֿאַסט. ער
ווינד דאָהן געשפּעכט: ערשטעס מיטטעל צו
גענען אים דען אַיבירען איינע פֿיער-אַינליקע
צו פֿערוואַרען: צווייטעס דיא געבוידע אַיזער-
ריכטען. דאָס דיא צווייטע אים פֿאַללע איינעס און
קלעכט זיך ליכט אַיזעס פֿיערע העינטעטע
קאַנען. - דיעזע פֿאַרזיכטע-מאַכערען העסט
מאן זאָהר פֿירדער טענענען זאָללען. בעפֿאַר דאָ
טהעאָטער-אַינליק און ווען הונדערטע מענטש
ליבען פֿערווענטען אַבער אַיבערדיג אַיז די
בעציענען בערטיגע אַינער בעשטערען אַיזער
מיט דעם טעהאָטער זעהר נאַטורליך. פֿערווער
הייבט אַיז. דאָס דער פֿאַרשאַנד דער ערשטע
געפֿינדען און פֿאַרנע דעם טעהאָטער-אַינליקעס
פֿעראַנאָמען היילט אַיך דען קאָהר-עמפֿעלעס
סערה אַיז. אונד אַיזענע צו פֿערווערען. דאָס
אים פֿאַללע איינע פֿיער-לערעס זיך אַלל
שטעללע רעטען קאַנען. - פֿאַר. דרייא זאָהרען.

אַכטליכע לאַבערהאַטען זיינען אַיזעס קאָהר-פֿיעס-
פֿיעס: ער ערשטעלעט מיר אַלל דיא בערטיגען אונד
שיינענען. דיא דיעזע אַלעקטאָרע טענענען אַיך
דעם נאַצען-טעמפל מאַכט. עבען מאַינען וואַללט דער
נון פֿערווענטען אַיזער און דיעזע בערטיגען ענט-
דעקען אַלעקטאָרע טעמפל דיעס וואַרשיינליך פֿעראַל-
ען האַבען. אונד ער וועט זיך דורך מאַך. דיעזע אַיז
אונליכטאָמען מאַנגע צו ענטלעיען. - זאָ פֿאַנגט דאָך
דען הרויס וועלכע!
דער שטעט אַיז וויא אַיז מאַרשאַל. בילד דאָ, דאָס
קוין לעבעס-עיינען פֿאַן זיך ניכט: (יערע דאָס פֿאַרק)
ציינט דאָס ניכט גענוג. דאָס אַיזן גור זינע מאַרד-האַט
זאָ שפּאַרד געמאַכט!
ניין! (זאָנט אַלעקטאָרע טענענען) אַיזען אַיז
פֿעריקט אונד האָט דיעזען מאַרד און זינע וואַהנען צו
פֿעראַכט, וועלכער וואַהנען נאָך יעצט און אַיזעס האַט-
טען! - טראַנט נון דיא ליכט און דען עמפֿעלע!
צוריק! אַיז נאַצען-דיענער! (יערע יעצטעס מאַך-
באַן און זינעס געשפּיטענען פֿאַרנע) דיעזע ליכט געפֿאַרט
אַיזערן נאַפֿען-לעסערליכען בערטיגען ניכט און: וויר
דיא וויר און אַיזען אַיזערנען וואַהנען נאַפֿט גלייכען מיטען
דיעזעס מאַרדען דיא לעשטען ערען ערוויזען אונד אַיז
ווייזש ווייז צור ערע בעשפּאַטען אַיך פֿאַרדענע דיעזען
שטויב אים מאַמען דעם נאַפען שאַפֿערס דעם היסטעלס
אַיז דער ערע!
יעצט אַיזלע דער אַפֿציער הערייא אונד שפּאַך
צו מאַקאַבאַן. האָט דיא אַיזער דיעזע לענען פֿעראַכט-

פֿע אַיזען בערטיגען פֿיר דיא אַקלאַנגען גענען אַלעקטאָרע
טיבעריאָס!
בערטיגען פֿיר אַיך האַבע אַיך לידער קיינע: (זאָנט
טע מאַקאַבאַן) אַבער אַיך מיר האַבע אַיך דיא פֿעסע אַי-
בערטיגען הייפֿטען!
דאָס גילט ניכט! זייער דאָס פֿאַרק.
יעצט פֿאַרשט דער אַפֿציער ווערער דען מאַך-
באַן: פֿאַרדעס רוא דיא ליכט איינעס היינטעס אונד
זענעס עמפֿעלעס פֿיר אַיך ווערן!
אַללערדינגס וואַר דאָ אַנטוואַרט.
זאָ שוואַרע דען! (זאָנט דער אַפֿציער) ביא יע-
נער הייליגען שטיינעלען דיא אים גענענאכער שפּעטען
וועלכע אונד אַלעקטאָרע הייליגהוט אים פֿאַסען אַיזען.
דאָס יענע אַיז צו אַיזעס גלייכען געפֿאַרט!
וויא קאָנ אַיך ביא דיעזעס נאַצען שוואַרען, ווען
אַיך און דענוועלכען ניכט גלייכע? זאָנטע מאַקאַבאַן.
וויא? (יערע יעצט דעם פֿאַרק מיט נאַפֿען ענט-
ריסטונג) אַיך אונזער אַלעקטאָרע הייליגהוט, דאָס זיך וויס
יאַהוהנדיגען בעווערשאַט אונד פֿיר אַיזערן גלייך זאָנטע
גלייכע דיעזער יודע ניכט? מוס נון דיא ערע פֿאַר איינעס
זאָלכע אונליכען ניכט ערבענען? - פֿאַרס מיט אַיזעס
שפּעטערע אַיך אַיזן אַיזן! דיא ערע ווירר אונד פֿער-
שלינגען ווען וויר דיא לעשטער אונזערע הייליגען נאַפֿ-
סער הולדען!
ניין! דען נאַפֿען וויא עס ווערער געראַקט (יערע)
ווערער יענעס ערבענען. יעצט האַבען וויר דער פֿערבע-
כער צווייא: ווען אַיזען ווערשטען וויר דעם לאַזען דען אַנ-
דערן דעם טינד פֿאַר!

הייליגהוט ניכט וואַכט און וועלכע אונזערע נאַפֿען
גלייכע דיא דען יאָז! זאָנט דער אַפֿציער אַהנע
דורך דאָס געשריא דעם פֿאַרקעס שאַפֿען צו אַלעסען.
אַיך גלייכע און קיינען אַיזער: זאָנטע זיין וואַר
בערטיגע אונטערשטע דעם מאַקאַבאַן.
האַיטע, וויא ער אונזערע נאַפֿען לעסערען: (י
דאָס פֿאַרק) ערשטעס אַיזן!
אונד וויקלך גיפֿען איינע דען מאַקאַבאַן
וואַקלך דיעזע נאָך מער און פֿאַרן געראַכען אונד
זענען: זאָ אונד בלינדען אונד טריבען קאַנען
גלייכען און נאַצען-בילדער אים האַלן אונד שפּיין!
דעם אַיז אַיך אַיזן. דאָס אַיך אַיזען, אים צו זענען,
יעט אים צו האַלן אַיזער אַיזער. אים אַיך צו הען
האַבען? אים יענע שוועסטע געשפּאַלע אַרש. וועלכע
פֿיר אַיזען אַלעקטאָרע הייליגהוט האַלטען, ניכט
געשטענענערע פֿערייטיגע? אים דיעס איינע נאַפֿען
- זענעט הער! (זאָנטע מאַקאַבאַן) דער זיך פֿאַן ז
פֿאַרנע אַיזעס. ווייטער היינטיגען ליע, אונד דאָס
דאָס נאַפען-בילד טראַט) זענעט הער, זאָ זיך אַיזער
ווערען קאַנען!
וויא היינטע, זאָ דאָס וויא אַיך מערערע שפּיטע ערע
פֿיעס וואַרדע -
אַיזן שפּייר דעם גענופענעם שפּיעס נון דאָס
אייז. דיעזע קוהען פֿערהאַנגען איינע אונד אַיזער נון
הייליגהוטער ערשטלעטע אַללעס מיט וואַהט. -
(פֿאַרשטענען פֿאַלעס)

ז"א דען וירען געשטאממען. איהרע קינדער אין דיא געשטעהענדיגן היסטארישען שולען צו שיקען. דיא געבעטס-מאריאונגס-אונד שטערבע-רעניסטיכער דער ווען פארקויפן זינד פאן דער היסטארישער בע-הארדע צו פאררען; דען וירען קאנן דיא פיהרונג אייגענע מאטריקען ניכט פארשרייבן ווערען. (4) דאמיט דיא וירען ניכט דיא לענדליכע בע-פאלקטיגע אייפאלדערען אויט איינען דאס וואה-גען אין דארפערן אונד מארקט-פלעקען אויפ'ס שטיענדיגע אונטערזאגען. עבענזואויגען דורפען דיא וירען אין דען דארפערן אין היין אדער אין גירנד-שטיק בעוויינען. דיא וירענע פערבאט אונד אויך אויף גראסערע מארקט-פלעקען אונד שטעטע אייבערדענען.

(5) דען וירען אויט דיא פאכונג פאן מיהלען, גיטערן אונד פארקויפן צו פערבייטען. יא זיא דורפען ביא מיהלען, גיטערן אונד פארקויפן ניכט איינמאל אין אונד ערהאלטען. ביא איבערשטע-מונגע-עללען זינד דיא שטיענדיגע בעשטראפונג גען אונד-ווערען, אבער מיט דיעזען שטראפען דארף דיא זאכע נאך ניכט אבעטהאן זיין. עס מוט דיא בעהארדע פערלמערן אין פללען, יא אין זינד און היין אדער גרויסשטיק טראגן דיעזע פער-באטעס זיך נעקויפט. נאכדורקויפן אונד זאפארט איינשטייען אונד דיעזע אפגענייטעטע מיט בע-שלאג צו פלעקען אונד אפגעטליך אן ניכט-ווער-צו פערקויפן. דאס הייפר איינשטייענדיגער אונד ניכט דעם יירישען אייגענטימער איינציפאל-גען, זאגערען איינער לאנדעס-באנק צו געבען אונד מיט דען איינלייגענען סוממען דען בויערן דען אונ-קויפן פאן לאנד-שטיקען צו ערלייבען.

(6) זאלכע מיהלען, גיטער-ארדער פארקויפ-בעוויינער, וועלכע איינען וירען צו לייטען איהרע געשעפטע אנטטעללען, זינד מיט 500 ביז 1000 רובעל צו בעשטראפען.

(7) דיא וירען דורפען מיט דעם אייטאנק פאן בעפרייטען אדער בראנטעוויין אין קיינער ווייזע זיך בעפאסטען אונד אין קיינער ווא איימער געארטע-טען בענייעהונג זי דיעזען געשעפטען שטענדיג.

(8) עס מוט דען וירען פערבאטען ווערען: יאהרמארכט-פערטעע אונד געוואלבע אין פאכט צו געהען; לעבענס-מיטטעל אן מארקט-טאגן צוואס-גענייטקייטען; דאס קארן אונד פאר דער גיטע דען בויערן אבצוקויפען; האנדעל מיט פערערען אדער זאמטיגעס פיה צו טרייבען; לענדע-אב-ריקען צו בעוויינען אדער צו פאכטען; צו דורפען קיינע לייענדיגע אונטערזאגען; קיין וירע דארף אין דען שטאטס-דיענסט אייגענאממען ווערען. (9) עס זינד לאנד-באנקען צו ערלייבען, דא-מיט פאן דען בויערן צו ערווערונג פאן גירנד-

שטיקען פארשיסען געוועהרע. איינעס וירען דארף פאן דיעזען לאנד-באנקען נאר קיין קרעדיט געוועהרט ווערען. —

וויא האבען אין איינעס, וויא געזאמט נור דיא הויפט-פונקטע דער וירע-פארלויבען קאמיסאנעס-ארבייט צוואסמאנעגשטעללט. מאן זעהט הערעיס, דאס דיא וירע-פערפאלונג אין רוסלאנד איינען דאפאלטען געלייגן אקטער: דאס איינען דעליגאטען אונד איינען מאטערעללען. — מאן ווילל איהנען געמליך דען אפגענייטען נאטעס-דיענסט אונד דיא אנטטעללונג פאן דאכבינערן אונטערוואנען, אונד דיא ווייזע דעליגאטען געוואלדען: פערטעסע-דייט צו ביינען; פערנער ווילל מאן דען וירען יע-דען נארהיינעס-צווייג אבשיידען. — וואהרליך! אונד אלטען ענייטען דורפט דער דרוק נעגען דיא קינד-דער אוראגעל קום אין הערשענדיג געוועזען זיין אלס דער דרוק נעגען דיא וירען אונד היינטיגען רוס-לאנד; נון, מאן זעהט יא וויא עס דעם רוסישען "פרעה" געהט, דער פאן דעם אייגענען פאלקע טען לייך מיט דעם מארד-בירדראט וואו!

נאכזעהען דעם טהעאטער-בראדעס.

איינער דען צאהלרייכען וואהלטהעמערן, וועל-כע בעוויינען סוממען געשעפטע צו איינער-שטייגען זינער אונדליכען, דיא אנטטעללען דעם ווענער טהעאטער-בראדעס איהרע עלטערן אדער ענגעהער פערלארען, אונד פארצויליך הערן איי-ניכט נאטעל הערפארצוהיבען. זייער שטענדיגע אונד ערסטען אייגענליכע דען געטראג פאן 10000 גולדען אונד צוואסמאן 135000 גולדען אין וירען זעלבסט האט דיעזע גראסערע צייגע אונד האבונג-געשעפטען אייגענליכען אפגעווען געמאכט אונד דיעס אונד א מערה אלס ביזערע נאך געמאכט דען נאמען איינעס נאטטעל יע געהארט האטטען. מאן פערמיטטערע אפאנאס. עס מאן אין זעהררייכער פירסט, נאך אדער באראן זיין, דער פערלייב-ווייזע ווערליכען נאכטען וואו דיעס ביא ערעל-הערציעגן מענגערן אפטערס דער פאלל, אבויכט-ליך פערמיטטען וואללען. נון אויט דעם אבער ניכט זא. הערד אויטס נאטטעל אונד קיין וויינער, ווען עסטערייכער אונד אונד אונד קיין איינאויסער פירסט. ער אויט אין איינפאכער דייטשער ביינער אונד אטעריקא דער און געווארן איינע וואהלטיגן האט. אונד איהרע 1853 וואו דער מאן איינען ערסטע מאל אין וירען. וועלכע אדער איהם בעוויינערס צוואסען. ער ווערעהאלטע דעסאלב אפטערס זיינע בעוויינער, אונד וואו דערזעלבע יעטט צום אב-טענמאלע אין דער עסטערייכישען רעווענע-

שטאדט. ער וואללטע דיא גראסע שטענדיג אונד שפיינליך איינער פאלשעס נאמען אבען. ענד-ליך דאכטע ער זיך, דאס דיעזען בעשטייענדיגן יעטט ניכט אום פלאצע ווערען. ער זאגט עפען אויך זיינען נאמען, דאמיט אויך אנדערע רייכען גיר-נער אטעריקאס זיך דורך זיין ביישפיעל צו נא-שערען שטענדיג אונד ערענט איהלען מאנען. דער איינעס נאטטעל וואללטע אום 8-טען דיעזעס אין געוועלשאפט איינעס פריינדעס דאס ריינ-טהע-מער בעוויינען. עס וואו אבער נור נאך איין ביללעט צו בעקאממען. מיט דיעזעס ביללעטע וואו דער פריינד אלליין איינע פריינדעס געוואנען ווען דער הערד נאטטעל צו הייזע בלעבע. גליקליכע ווייזע וואוירען אויך דיעזער פריינד גערעכטעט. — אללענפאלס מאכטע דער פאלל אויף הערדן נאט-טעל איינען ערשטשטענדיגן איינערן אונד א שפע-דעטע ער אום ערסטען אייגענליכען 10000 א. אלס ער שפעטער יעדאך פעהרד, דאס דאס איינליכ פיעל גראסע וואו אלס מאן אפאנאס פערמיטטען. דא שפענדיגע דער דערהערציעגן וואו זיין טערע 125000 גולדען. הערד נאטטעל האט בערייט ווען פערלאטען, אונד זיך יעדער דאנקוונג צו ענייטען!

דער פסטער אוראעלייטישע וואהלטהעמער קייטס-פירען-פעראין האט דען בעשלוס געפאסט צוויא וויאזען (רומיס) דיא דורך דען וויינער טע-אטער-איהרע איהרע עלטערן פערלאטען האבען אין ערציעהונג אונד פערשפליינג צו געהען. דע וויינער ביינערייטער הערד געוואלד וואוירען בען הייסע ערובט. זאלכע צוויא וויאזען אפאנאס צו מאכען וואוירען אויך דיא נאציאנאליטען אדער קאנפעסאן נאר ניכט רייכעס צו געהען אונד דיא דאס עלנען קיינע קאנפעסאנעלען איינער שיערע קענט. דיא וואהרע וואהלטהעמער קייטע דאך דאךען עבענפאלס און איהרעס וואהלטיגן קייטע איינשטייער דער קאנפעסאנען צו געהען קאממען לאסטען.

איינער דען ביא דעם טהעאטער-בראד א וויינע פערלאטען בענייערע זיך אויך אין זיך דעם גרויסן אבנאראכבענערס צו שטאטעלען ביזן פיעטערייט. דער פערלאטעטע היינע מאקס זיין טער, שטאנד אונד אלטער פאן 20 יאהרען אד-לעבטע אין וויינע אלס זעכטעטע קייטאן. דער זער בענאב זיך מיט זיינעם אלטערען ביינערע זייער וויינער צו קאכטע דעם זיינע-טהעאטערס אונד קאן-טען פיר דיא רייטע צו נאליען צו לאזן. עס וואו יעדאך נור נאך איינע קארטע פיר דיא הייסע נאליען צו בעקאממען דיא עבען זיין אלטערע ביינערע זאנע נאחם ווערעהנד דער זי-נערע מאקס פיר זיך איינע קארטע אויף דער פיע-

פאללעטאן.
איינער איינער אנטעוואונען וועלט.

(54-טע פארטעטאונג.)

ער אייט פירקויפן! (זאגט דער אפשייער מיט ליידיג) אונד אין זיינעם פאללעטאן-פאלל האט ער דיען זען פירעטער הייער ערפארדעס. האט יעמאנד פאן דען הייער אנטעווערדען דיעזען דרוום פיריער געווען?

יא, וואו איהן פאר איינער שטודע (זאגט אין ביי-נען) וויא ער מיט זעלסטאטען געבערען אונד מיט זיך זעלבסט שפרייכענדיג דורך דיא שטראסען שוואקען!

עס אייט ער קלאר! (זאגט דער אפשייער.) דאס דרוום אייט מארדען אויס. אויף יעדען פאלל מוט ער זא-פארט צום שארדע-רייכעס געפיהרט ווערען. וויא שארדע זא יונג אונד זא ייך! אבער דאס פערביינען אויס שרעק-ליך; ער אייט דאך דער מארד איינעס פירעטערס!

עס אייט קיין אונדער, דאס אייט ערדע גענייטערס האט, (זאגט איינער אויס דעם הערייבנייטליכען פאלק) דא זאלכע מענטשן, זאלכע איינעליינע אויף איהר הערומ געהן! איך האבע דיעזען דרוום פיר דען בראוטען קא-וואלייער טעהאלטען, אונד נון זעהט איהן, דאס ער איין מאר-דער אייט!

נון, זייער פלאטעליך איינע ווייבליכע שטייטע) דאנק אונד לאב אונדערען נאטערן, דאס אייט אונס איינע הערייבנייטע בעשענען דער דען קאסטע מיט דעם פאלטען איינעמען מיסטען ווירד! (עס וואו דיא שטיי-טע דעוועלענען עטדענס, פאן ווילכעס וויר אין דער 37 פארטעטאונג בערייכטען, דיא דאס וויבליכע איינען פער-

ביינער אויספיינען מאכען וואללטע, דאמיט נור דאס פאלק אייט אפשייטענדיג געלענענדיג האבען, זיך אן דעם קאסטע איינעס מענטשן מיט דען ווילדען טויערען צו בע-רויטען.) —

עס אייט וואו (זאגטן פילע), דאס קאסטע גע-דארף צו רעכטען צום פיר דיא שפיעלע אויס אפשייטע-אדער יעטעס האבען וויר ווענוסטענס איינען שאנען שטאר-קען קאוואלייער פיר דען טויער-קאסטע!

ביינען איינע ביינעטער! (זאגט אלעקסאנדער מי-בעריאוס) אונד דען ערפארדעטען פירעטער נאך דעם טע-פעל צו טראגען!

דיא אויסטערענדיגן לענגען יעטעס דיא לייכט דעם אנטפאס אויף איינע הערייבנייטע פאלטען באהרען. — אונד ווע-רען דעם רעכטערן, דענווייז זיך איינע בענען אונדקאט-טענע קעפטענע געשטאלט דורך. — עס וואו מאנאבאן.

דער זאנס וווינע מאנאבאן וואו דורך דיא פער-האפטונג פילאס זעהר אויסגענייטע אונד עריכטעט, אונד אלס ער נון וויינע צום ווערעטום בעקעהרען פיינע אפשי-פאס, דען ער ערווארטעט, ערפארדעט זא אונד צוואר-נע-בען אלעקסאנדער טיבעריאוס, דא געוועט ער אין פארמיינע וואוסה. אונד אלס מאן איהם קריין געוועלעט, דאס דרוום דער מארדער דעם אנטפאס וואו אונד אונד דיעזע מארד-טראס יעמאנד געווען, אלס בלאס אלעקסאנדער טיבע-ריאוס, דא שפרייכען מאנאבאן וויינע רעכטע האנד נעגען איימער ענטפאר אונד רייען מיט לויטער שטייטע. זא וואהר אין נאם דאס אקען אויס; דער מארדער דיעזעס אנטפאס קאנן ניכט דרוום זיין! דער מארדער אויס אלע-סאנדער טיבעריאוס!

דער פירעטענע אלעקסאנדער וואו וואהל זיך דיעזע קיינע שטאנען וואו געווענדיגענענעס ער וויינע זיך אבער באלד צו פאסטען, אונד זאנעט מיט זענעס שטאלע. איהר ביינער פאן פאסטען האנעט דיעזע מאנען דער זיך דא ערפיינטען טיך, איינען האנענדיגן אונד אלס דען מארדער היינעס פירעטערס צו שטאנענדיגן אונד איין יודען דיעזע יודע בעשעטעט זיך אויך זאכט, אויך פאן הייליגן גלויבען איינער; נאטטען אפשיידענען דער פירעטער אלקיזאס אייט ציינע, דאס דיעזע יודע הייער דען נון ערפארדעטען פירעטער אנטפאס צום וויל-טויען בעקעהרען וואללטע אונד עס אלזאן אין וואו-נען דער ווענען זיך איינעם זאלכען שיקלויכען פערטענעס בעוועלדיג!

וויא אויט אונד פירעטער אלקיזאס, (ייטליך איי-ניינע) דאמיט ער דיעזע ציינענשאפט אכלענע ז?

ער אייט ניכט הייער! לויטעטע דיא אווירט-וויא דער לעווער ווייס, וואו אלקיזאס אין דער געל-לי-טע איינעס גענייטע פירעטערס פירעטערס אונד האט אונד פארניגעט מיטאנענדיגע אונד מיטאנענדיגע דען אנטפאס ערפארדעט אלקיזאס צאן עס אבער אויס געוויסען זיי-נען, דיא ערסט וויינער בעקאממען ווין ווערען, פאל אין זיינע פירעטערע צו פערלייבען.

איהר ערוואסען ביינער פאן פאסטען! (זאגט פא-נאבאן) איך ווילל עס אויך ניכט ליינען; איך וויללאך דיא ריינע וואהרטייט זאנען; דיעזע ערפארדעט פער-טע אנטפאס, דער דאך פאן ווילדען אנטפאסטען אונד פאל זיינעס מארדע ווערער וודע ער געשרעקט פירדאס